

15. april 2006 kl. 03:30

Dyster og smuk erindringsymfoni Af: Ide Hejlskov, kultur@berlingske.dk

Fakta

Forfatter: Linn Ullmann

Titel: »Et velsignet barn«

Oversætter: Karen Fastrup og Niels Lyngsø.

Forlag: Lindhardt og Ringhof

Sider: 344 sider.

Pris: 249 kr.

Bøger: »Et velsignet barn«

»Et velsignet barn« er en lysende erindringsroman om ondskab og skyld og tre halvsøstres længsel efter deres far. Med den blander Linn Ullmann sig i et internationalt kor af mesterlige stemmer.

I »Et velsignet barn« farver barndommens begivenheder uophørligt nutiden for de tre halvsøstre, Erika, Laura og Molly. De er alle i trediverne og cirkler om det uforløste forhold til faren, Isak. Han har efter sin hustrus død isoleret sig på Hammersö, hvor de har tilbragt mange af deres barndoms somre. Den ældste søster, Erika, er på vej i sin bil for at besøge faren på Hammersö, hvor hun og søstrene ikke har været siden en monstrøs begivenhed i sommeren 1979. Hun nærmer sig langsomt den grumme begivenhed og det ambivalente forhold til faren. Øen befinder sig i forvejen to dagsrejser fra Erikas udgangspunkt i Oslo. Men Erika tager en længere omvej i et forsøg på at undvige sin trang til forløsning og måske et opgør. Efterhånden får Erika via telefonen trukket de to andre søstre, Laura og Molly, med på sin uafklarede færd mod Isak og fortiden.

Ragnar, der er forbundet med somrene på Hammersö, spøger hele tiden i Erikas indre. Første gang hun så ham, kom han løbende som en sommervind med blod på knæet og standsede foran deres fars dør og faldt om og legede død, da Isak kom ud. Erika og Laura lå i græsset og så det. Snart blev det klart, at Ragnar nærmest var besat af Isak, som ikke gengældte hans opmærksomhed. Men Ragnar og Isak bliver hinandens smertepunkt i en uendelig række af betydninger. Samtidig er Erika og Ragnar spundet ind i hinanden af inderlig, og fra Erikas side ambivalent, kærlighed - i skyggen af øens unge og deres skånselsløse leg med den gryende seksualitet.

I »Et velsignet barn« er velsignelse et dobbelttydigt ord, ligesom nåde var det i Ullmanns foregående roman »Nåde«. Ingen er i virkeligheden velsignede i de lyse svenske sommerdage og -nætter. Men måske er nogen forbandede. I hvert fald nøjes Isak ikke med at sprede sin sæd alle vegne med kaos til følge; han »ser« heller ikke sine børn, for slet ikke at tale om deres moralske dilemmaer. Isak er nemlig ikke bare karismatisk og temperamentsfuld, han er også nådesløst selvcentreret. Derved er han medvirkende til den monstrøse handling, der sker i sommeren 1979. Døtrene har indtil nu forsøgt at fortrænge tanken om farens skyld. De har mest været tyngt af deres egen. Men deres liv ligner labyrinter med farens skyld og den grusomme hændelse som overskriften på deres vildfarelser.

Andre stemmer og brudstykker blander sig med Erikas på denne rejse mod opklaring, nemlig farens, søstrenes og Ragnars. Det gamle hus taler nærmest også med, det samme gør det voldsomme vejr på Hammersö og en ånd fra havet.

Med en understrøm af smerte og skyld samler det hele sig til en fremragende symfoni, der elegant når op på Virginia Woolfs kompositoriske højder. Samtidig anslås temaer fra en del af vestlig og nordisk kulturs fortællinger om menneskesindets kompleksitet: En mere dæmpet version af kærlighedshistorien i »Stormfulde højder«, det monstrøse i »Fluernes herre«, unges opdagelse af seksualiteten i Rifbjergs tidlige noveller, blot med pigerne i hovedrollerne og i et aggressivt magtspil med hinanden. Og sidst, men ikke mindst udfolder sig her et uforløst kvindeligt faderopgør, der har mange afskygninger i verdenslitteraturen.

Linn Ullmann anslår sindets dybeste strenge, så man rystes og jubler.